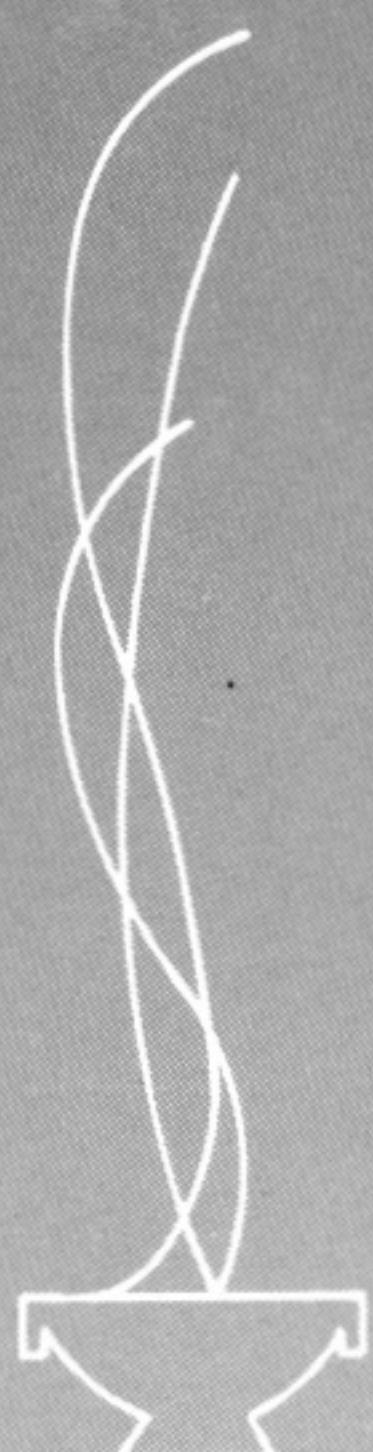

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τευχος 40

Ιουλιος — Αυγουστος 1987

Διμηνιαία έκδοση
του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ»
ΕΣΔΝΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ' κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Κ. Καλανταρίδου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών
Πύργος Αθηνών - Γ' Κτίριο
2ος όροφος - 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοθεσία - Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο - Εκτύπωση

Κατεχακη & Αδριανειου 3 - 115 25 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 67 14 371 - 67 14 340

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσηλεύτριες/-ές	1000 δρχ.
Σπουδάστριες/-ές	500 δρχ.
Οργανισμοί - Εταιρείες-	
Βιβλιοθήκες	1500 δρχ.
Εξωτερικό	15 \$
TIMΗ ΤΕΥΧΟΥΣ	170 δρχ.

1. Προκήρυξη για το AIDS που εκδόθηκε με κοινή απόφαση του ICN και της WHO	119
2. Αγώνας κατά του καπνίσματος. Εργασία Νοσηλευτικής Διαφώτισης Λαμπρινή Π. Αλατσάκη	122
3. Προβλήματα νεφοπαδούς που χρειάζεται τεχνητό νεφρό και ο ρόλος της νοσηλεύτριας Σ. Μπαρκονίκου-Βασιλάτου	132
4. Το Παιδί και η Τηλεόραση Δημακοπούλου Φρειδερίκη	137
5. Ενημέρωση	144

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1986

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
203

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1672. Κύρωση της 149/1977 Διεδνούς Σύμβασης Εργασίας για την απασχόληση και τους όρους εργασίας και ζωής του νοσηλευτικού προσωπικού	1
1674. Ρύθμιση δημάτων Α.Ε.Ι. και άλλες διατάξεις	2

NOMOI

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1672

Κύρωση της 149/1977 Διεδνούς Σύμβασης Εργασίας «για την απασχόληση και τους όρους εργασίας και ζωής του νοσηλευτικού προσωπικού».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που υήφισε η Βουλή:

·Άρδρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου η 149 Διεδνής Σύμβαση Εργασίας «για την απασχόληση και τους όρους εργασίας και ζωής του νοσηλευτικού προσωπικού», που υπογειώθηκε από τη Γενική Συνδιάσκευη της Διεδνούς Οργάνωσης Εργασίας, στην εξηκοστή τρίτη σύνοδο της στη Γενεύη το 1977.

Το κείμενο της σύμβασης στο γαλλικό πρωτότυπο και στην ελληνική του μετάφραση είναι το ακόλουθο:

Αφού υπενδύμισε ότι το νοσηλευτικό προσωπικό καλύπτεται από πολυάριθμες διεδνείς συμβάσεις και συστάσεις εργασίας που καθορίζουν κανόνες γενικής φύσης σε δέματα απα-

σχόλησης και συνδητικών εργασίας, όπως είναι τα διεδνή κείμενα για τη διάκριση, τη συνδικαλιστική ελευθερία και το δικαίωμα της συλλογικής διαπραγμάτευσης, του εκούσιου συμβιβασμού και της διαιτησίας, τη διάρκεια της εργασίας, την άδεια με αποδοχές και την εκπαιδευτική άδεια με αποδοχές, την κοινωνική ασφάλεια και τις κοινωνικές υπηρεσίες, την προστασία της μητρότητας και της υγείας.

Αφού έκρινε ότι, σχετικά με τις ιδιαίτερες συνδήκες κάτω από τις οποίες ασκείται το νοσηλευτικό επάγγελμα, δα πρέπει να συμπληρωθούν οι γενικοί αυτοί κανόνες με κανόνες, που δα εφαρμόζονται ειδικά στο νοσηλευτικό προσωπικό και δα προορίζονται να του διασφαλίσουν μία κατάσταση που να ανταποκρίνεται στο ρόλο του μέσα στον τομέα της υγείας και δα γίνεται αποδεκτή από το ίδιο το προσωπικό.

Αφού σημείωσε ότι οι παρακάτω κανόνες καταρτίστηκαν με τη συνεργασία της Παγκοσμιας Οργάνωσης Υγείας και ότι αυτή η συνεργασία δα συνεχιστεί για την πρόθοση και τη διασφάλιση της εφαρμογής τους:

Αφού αποφάσισε να αποδεχθεί ορισμένες προτάσεις σχετικές με την απασχόληση και τις συνδήκες εργασίας και ζωής του νοσηλευτικού προσωπικού, ζήτημα που αποτελεί το έκτο δέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου:

Άρθρο 1

1. Για τους σκοπούς αυτής της σύμβασης, ο όρος «νοσηλευτικό προσωπικό», περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες του προσωπικού που παρέχουν νοσηλευτικές φροντίδες και υπηρεσίες.
2. Η σύμβαση αυτή εφαρμόζεται σε ολόκληρο το νοσηλευτικό προσωπικό οπουδήποτε ασκεί τα καθήκοντά του.
3. Η αρμόδια αρχή μπορεί μετά από συνεννόηση με τις ενδιαφερόμενες εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις, εάν υπάρχουν τέτοιες, να αποδέχεται ειδικές διατάξεις για το νοσηλευτικό προσωπικό που παρέχει εδελοντικά νοσηλευτικές φροντίδες και υπηρεσίες οι διατάξεις αυτές δε δα πρέπει να αντιτίθενται στο άρθρο 2 παρ. 2α και στα άρθρα 3, 4 και 7 της σύμβασης αυτής.

Άρθρο 2

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει τη σύμβαση αυτή δα πρέπει, ανάλογα με τις μεδόδους τις προσαρμοσμένες στις εδνικές συνδήκες να εκπονεί και να εφαρμόζει μία πολιτική των νοσηλευτικών υπηρεσιών και του προσωπικού ή οποία, στα πλαίσια ενός γενικού προγράμματος, για την υγεία, εάν υπάρχει τέτοιο, στοχεύει στο να εξασφαλίζει τις απαραίτητες ποιοτικές και ποσοτικά νοσηλευτικές φροντίδες για να οδηγηθεί ο πληθυσμός στο υπόλοτερο δυνατό επίπεδο υγείας, έχοντας υπόγη τους διαδέσιμους πόρους για τις φροντίδες της υγείας, στο σύνολό τους.
2. Ειδικά δα λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει στο νοσηλευτικό προσωπικό:
  - a) Κατάλληλη εκπαίδευση και μόρφωση για την άσκηση των καθηκόντων του και

β) Συνδήκες απασχόλησης και εργασίας, στις οποίες θα συμπεριλαμβάνονται και οι προοπτικές εξέλιξης και οι αποδοχές, τα οποία θα μπορούν να προσελκύσουν και να κρατήσουν το προσωπικό στο επάγγελμα.

3. Η πολιτική που αναφέρεται στην παράγραφο 1 παραπάνω θα εκπονείται μετά από συνεννόηση με τις ενδιαφερόμενες εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις, εκεί όπου υπάρχουν τέτοιες οργανώσεις.

4. Η πολιτική αυτή θα συντονίζεται με τις πολιτικές που αναφέρονται στις άλλες απόγεις της υγείας και τους άλλους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας σε συνεννόηση με τις ενδιαφερόμενες εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις.

Άρθρο 3

1. Οι βασικές απαιτήσεις στον τομέα της διδασκαλίας και της εκπαίδευσης του νοσηλευτικού προσωπικού και ο έλεγχος της διδασκαλίας και της εκπαίδευσης αυτής θα προβλέπονται από την εδνική νομοδεσία ή την εδνική αρχή ή τις αρμόδιες επαγγελματικές οργανώσεις που είναι εξουσιοδοτημένες για το σκοπό αυτόν από την εδνική νομοδεσία.

2. Η διδασκαλία και η εκπαίδευση του νοσηλευτικού προσωπικού θα συντονίζεται με τη διδασκαλία και την εκπαίδευση που παρέχονται στους άλλους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας.

Άρθρο 4

Η εδνική νομοδεσία θα προσδιορίσει τις προϋποθέσεις από τις οποίες θα εξαρτηθεί το δικαίωμα άσκησης νοσηλευτικών φροντίδων και υπηρεσιών και θα επιφυλάξει το δικαίωμα αυτό στα πρόσωπα που πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις.

Άρθρο 5

1. Θα ληφθούν μέτρα για να ενδιαρρύνουν τη συμετοχή του νοσηλευτικού προσωπικού στον προγραμματισμό των νοσηλευτικών υπηρεσιών και τη συνεννόηση με το προσωπικό αυτό για τις αποφάσεις που το αφορούν, με μεδόδους που να συμβιβάζονται με τις εδνικές συνδήκες.

2. Ο καθορισμός των συνδηκών απασχόλησης και εργασίας θα γίνεται κατά προτίμηση μετά από διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων.

3. Η ρύθμιση των διαφορών που προκύπτουν κατά τον καθορισμό των συνδηκών απασχόλησης και εργασίας θα επιδιώκεται με τη διαπραγμάτευση μεταξύ των μερών ή με τρόπο που να κερδίζει την εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων μερών, με μία διαδικασία που παρέχει εγγυήσεις ανεξαρτησίας και αμεροληγίας, όπως η μεσολάθηση, ο συμβιβασμός ή η εκούσια διαιτησία.

Άρθρο 6

Το νοσηλευτικό προσωπικό θα απολαμβάνει τουλάχιστον ίσες συνδήκες με τους άλ-

λους εργαζόμενους της συγκεκριμένης χώρας, στους ακόλουθους τομείς:

- α) διάρκεια εργασίας, στην οποία θα περιλαμβάνονται η ρύθμιση και ο συμυνφισμός των υπερωριών, οι ακατάλληλες ώρες και η εργασία με βάρδιες.
- β) εβδομαδιαία ανάπauση
- γ) επήσια άδεια με αποδοχές
- δ) εκπαιδευτική άδεια
- ε) άδεια μητρότητας
- στ) άδεια ασθένειας
- ζ) κοινωνική ασφάλεια.

Άρθρο 7

Κάθε Μέλος θα προσπαθήσει, αν είναι αναγκαίο, να βελτιώσει τις νομοθετικές διατάξεις, που υπάρχουν, για την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας, προσαρμόζοντάς τες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά εργασίας του νοσολευτικού προσωπικού και στο περιβάλλον όπου αυτή παρέχεται.

Άρθρο 8

Εφόσον δεν εφαρμοστούν με συλλογική σύμβαση, με κανονισμό επιχειρήσεως, με διαιτητική ή δικαστική απόφαση, ή με άλλο τρόπο σύμφωνο με την εδνική πρακτική και αφού ληφθούν υπόψη και οι ιδιαίτερες συνδήκες κάθε χώρας, οι διατάξεις αυτής της σύμβασης θα πρέπει να εφαρμοστούν διαμέσου της εδνικής νομοδεσίας.

Άρθρο 9

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 10

1. Η σύμβαση αυτή δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που η επικύρωσή τους θα έχει καταχωριθεί από το Γενικό Διευθυντή.
2. Η σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα μήνες μετά την καταχώριση από το Γενικό Διευθυντή των επικυρώσεων δύο Μελών.
3. Στη συνέχεια, η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει, για κάθε Μέλος, δώδεκα μήνες, μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της από αυτήν.

Άρθρο 11

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση θα μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.

Η καταγγελία δα ισχύει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.

2. Κάθε μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο, μέσα σε ένα χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, δα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και στη συνέχεια, δα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη σύμβαση στο τέλος καθε δεκαετίας και με τους όρους που προβλέπει αυτό το άρθρο.

Άρθρο 12

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας δα γνωστοποιεί στα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και των καταγγελιών που δα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που δα του έχουν κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής δα επισημαίνει στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία από την οποία δα αρχίσει να ισχύει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 13

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας δα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εδνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εδνών, πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας που δα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 14

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που δα το κρίνει αναγκαίο, δα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκευη έκδεσην πάνω στην εφαρμογή αυτής της σύμβασης και δα εξετάζει αν δα πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκευης δέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 15

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκευη υηφίσει νέα σύμβαση που δα αναδεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά:
  - a) η επικύρωση, από ένα Μέλος, της νέας αναθεωρητικής σύμβασης δα επιφέρει αυτοδίκαια, και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου, την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι δα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση.
  - b) από την ημέρα που δα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώνουν αυτή τη σύμβαση.
2. Η σύμβαση αυτή δα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ, με τη σημερινή μορφή

και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δε δα επικυρώσουν την αναδεωρητική σύμβαση.

· Αρθρο 16

Το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο αυτής της σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικά.

· Αρθρο δεύτερο

Η ισχύς αυτού του νόμου, καθώς και της διεθνούς σύμβασης, που κυρώνεται μ' αυτόν, αρχίζει από την ημέρα που δα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 1986

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους
Αθήνα 18 Δεκεμβρίου 1986

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1987

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
53

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Ανακοίνωση για τη δέση σε ισχύ της υπ' αριθ. 1/49/77 Διεδνούς Σύμβασης Εργασίας για την απασχόληση και τους όρους εργασίας και ζωής του νοσηλευτικού προσωπικού (Γενεύη, 21.6.1977) 7

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Ανακοίνωση για τη δέση σε ισχύ της υπ' αριθ. 149/77 Διεδνούς Σύμβασης Εργασίας για την απασχόληση και τους όρους εργασίας και ζωής του νοσηλευτικού προσωπικού (Γενεύη, 21.6.1977).

Το Υπουργείο Εξωτερικών ανακοινώνει ότι, στις 17 Μαρτίου 1987 έλαβε χώρα η κατάδεση στο Γενικό Διευθυντή του Διεδνούς Γραφείου Εργασίας στη Γενεύη, του εγγράφου επικυρώσεως της υπ' αριθ. 149/77 Διεδνούς Σύμβασης εργασίας για την απασχόληση και τους όρους εργασίας και ζωής του νοσηλευτικού προσωπικού, που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 21 Ιουνίου 1977.

Η παραπάνω Σύμβαση, η οποία κυρώθηκε με τον υπ' αριθ. 1672/1986 Νόμο που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 203 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνησης Τεύχος Α' της 24ης Δεκεμβρίου 1986, θα τεθεί σε ισχύ ως προς τη Χώρα μας, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 10 αυτής, στις 17 Μαρτίου 1988.

Αθήνα, 13 Απριλίου 1987

Με εντολή Υπουργού
Ο Προϊστάμενος
της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας
Κ.Π. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Ειδικός Νομικός Σύμβουλος Α'